Obec Malý Lapáš - Zmeny v osvedčovaní podpisov a listín

Ostatná aktualizácia: streda, 02. september 2026, 06:34

Od 1. septembra 2026 platí nový zákon č. 78/2026 Z. z. o osvedčovaní listín a podpisov na listinách. Po viac ako 20 rokoch nahradil zákon č. 599/2001 Z. z. Obec ani okresný úrad po novom neosvedčia niektoré dokumenty, ktoré sme doteraz bežne overovali. Nižšie nájdete podrobné porovnanie pôvodnej a novej úpravy v kľúčových bodoch.

Oblasť	Do 31. 8. 2026 (zákon č. 599/2001 Z. z.)	Od 1. 9. 2026 (zákon č. 78/2026 Z. z.)
Doklad totožnosti – občan SR	Občiansky preukaz, cestovný doklad, **vojenský preukaz**, námornícka knižka.	Len **platný** občiansky preukaz, cestovný doklad alebo námornícka knižka (§ 4 ods. 2). **Vojenský preukaz sa vypustil.**
Doklad totožnosti – cudzinec	Stačilo aj **povolenie na pobyt pre cudzinca** (pobytová kartička).	Cudzinec sa preukazuje **platným cestovným dokladom**. **Povolenie na pobyt už samo osebe nestačí.**
Kedy sa totožnosť preukazuje	Starý § 4 ods. 3 upravoval doklad totožnosti výslovne pri osobe, ktorej sa osvedčoval **podpis**.	Podľa § 4 ods. 2 sa žiadateľ preukazuje platným dokladom totožnosti **pri osvedčovaní podpisu aj pri osvedčovaní zhody listín**.
Listiny na použitie v cudzine	Neosvedčovali sa.	Naďalej sa neosvedčujú (§ 7 písm. b) pri kópiách, § 10 písm. c) pri podpisoch). **Pribudla jediná výnimka, a to len pri osvedčovaní pravosti podpisu**: podpis na **potvrdení o žití do Českej republiky**. Pri osvedčovaní **zhody kópie** listiny takúto výnimku zákon neobsahuje.
Doklady totožnosti s fotografiou	Neosvedčovali sa občianske, vojenské a služobné preukazy „a obdobné doklady“ – teda pomerne vágne.	Výslovne sa neosvedčí občiansky preukaz, cestovný doklad, služobný preukaz, vojenská knižka **a akýkoľvek iný doklad totožnosti s fotografiou**.
Zdravotné doklady	Zákon ich neriešil, prax bola nejednotná – niektoré obce ich osvedčovali.	**Zákaz priamo v zákone**: preukaz poistenca, zdravotná dokumentácia, potvrdenia o zdravotnom

Phoca PDF

Obec Malý Lapáš - Zmeny v osvedčovaní podpisov a listín

Ostatná aktualizácia: streda, 02. september 2026, 06:34

Oblasť	Do 31. 8. 2026 (zákon č. 599/2001 Z. z.)	Od 1. 9. 2026 (zákon č. 78/2026 Z. z.)
		stave.
Vodičský preukaz, zbrojný preukaz, technický preukaz, poľovný lístok	Zákon ich výslovne neuvádzal.	**Neosvedčujú sa.**
Cenné papiere	Zákon ich výslovne neuvádzal.	**Neosvedčujú sa.**
Kataster nehnuteľností	Neosvedčovali sa výpisy a odpisy zo súboru popisných a geodetických informácií katastra.	Neosvedčujú sa – doplnili sa aj **pozemková kniha a železničná kniha**.
Listiny s ochranným prvkom (vysvedčenia, diplomy, certifikáty)	Obce a okresné úrady ich bežne osvedčovali.	Podľa § 7 písm. j) sa **neosvedčí kópia listiny, ktorá obsahuje ochranný prvok, ktorého funkcia sa vyhotovením kópie znehodnotí** (vodoznak, hologram, reliéfna alebo suchá pečať). Zákon vysvedčenia ani diplomy nevylučuje ako druh listiny – rozhoduje konkrétny ochranný prvok na konkrétnej listine.
Kópia z kópie	Ani podľa starej úpravy nestačila obyčajná neosvedčená fotokópia: § 4 ods. 1 prikazoval porovnať kópiu **s originálom listiny, jej osvedčeným odpisom alebo osvedčenou kópiou**.	Rovnaká podmienka, formulovaná **explicitnejšie** – požiadavka originálu alebo úradne osvedčenej kópie je uvedená aj medzi dôvodmi nevykonania osvedčenia.
Cudzí jazyk	Neosvedčovali sa listiny v inom ako štátnom jazyku; výnimkou bola **čeština**.	Rovnako, pribudla však výnimka pre **dvojjazyčné doklady o vzdelaní**.
Podpis vytlačený, pečiatkou alebo naskenovaný	Zákon to výslovne neriešil.	Za vlastný podpis sa **nepovažuje** podpis predtlačený, vytlačený pečiatkou ani naskenovaný technológiou – **neosvedčí sa**.
Podpis na prázdnom liste alebo nevyplnenom tlačive	Zákon to výslovne neriešil (napriek tomu sa v praxi odmietalo).	**Výslovný zákaz priamo v zákone.**

Phoca PDF

Obec Malý Lapáš - Zmeny v osvedčovaní podpisov a listín

Ostatná aktualizácia: streda, 02. september 2026, 06:34

Oblasť	Do 31. 8. 2026 (zákon č. 599/2001 Z. z.)	Od 1. 9. 2026 (zákon č. 78/2026 Z. z.)
Obchádzanie zákona a dobré mravy	Zákon takýto dôvod odmietnutia neobsahoval.	Osvedčenie sa **nevykoná**, ak odporuje zákonu, obchádza ho alebo sa prieči dobrým mravom.
Osoba, ktorá nemôže čítať alebo písať	Zákon ju vôbec neupravoval – prax sa líšila úrad od úradu.	Podpis sa osvedčí, ak bola s obsahom listiny **oboznámená inou osobou, prístrojom alebo špeciálnou pomôckou** a listinu vie vlastnoručne podpísať. Za vlastný podpis sa uznáva aj podpis inou časťou tela alebo pomocou protézy.
Osvedčovacia doložka	Upozornenie, že sa neosvedčuje obsah listiny, bolo „len“ v texte zákona.	Veta, že **„týmto osvedčením sa neosvedčuje obsah, správnosť ani pravdivosť skutočností“**, je povinnou súčasťou doložky **pri osvedčovaní zhody listín** (§ 6 ods. 1 písm. f)). Náležitosti doložky pri osvedčení podpisu (§ 9) takúto vetu nevyžadujú. **Samotné pravidlo však podľa § 14 ods. 3 platí pri oboch druhoch osvedčenia.** Doložka nesmie zasahovať do textu listiny – inak sa vyhotoví **na samostatnom liste**.
Viacstranová listina	Zviazanie zákon upravoval už predtým: podľa § 7 ods. 5 sa listy osvedčovanej kópie **spojili šnúrou**, ktorej konce sa prekryli nálepkou s úradnou pečiatkou.	Podľa § 14 ods. 7 sa listina zviaže **trikolórnou šnúrou vo farbách štátnej vlajky**, konce sa prelepia nálepkou a opatria úradnou pečiatkou. Novinkou je farba šnúry a to, že pravidlo **platí aj pri listinách, na ktorých sa osvedčuje podpis**, bez príplatku.
Osvedčenie mimo	Len ak sa osoba **zo**	Podľa § 14 ods. 1

Phoca PDF

Obec Malý Lapáš - Zmeny v osvedčovaní podpisov a listín

Ostatná aktualizácia: streda, 02. september 2026, 06:34

Oblasť	Do 31. 8. 2026 (zákon č. 599/2001 Z. z.)	Od 1. 9. 2026 (zákon č. 78/2026 Z. z.)
úradnej miestnosti	**zdravotných dôvodov** nemohla dostaviť na úrad (a išlo o osvedčenie podpisu).	môže **obec** vykonať mimo úradnej miestnosti, v rámci svojej územnej pôsobnosti, **osvedčenie pravosti podpisu** – už to nie je viazané na zdravotný dôvod. **Neplatí to pre osvedčovanie zhody kópií** a zákon toto oprávnenie **nedáva okresnému úradu**.
Väzba a výkon trestu	Zákon to výslovne neupravoval.	Podľa § 14 ods. 2 možno v ústave na výkon väzby alebo výkon trestu odňatia slobody vykonať **osvedčenie pravosti podpisu na listine** – **nie osvedčenie zhody kópie**.
Osvedčovacie knihy	**Jedna** zviazaná osvedčovacia kniha na tlačivách Ministerstva vnútra SR.	**Dve samostatné knihy** – osobitne pre zhodu listín a osobitne pre pravosť podpisov, s podpisovými vzormi osvedčujúcich osôb a záznamom o poplatku. Staré knihy možno dobehnúť **najneskôr do 31. 12. 2027**.
Kópiu vyhotoví úrad	Zákon to výslovne neupravoval.	Podľa § 4 ods. 4 **môže obec alebo okresný úrad vyhotoviť kópiu listiny na náklady žiadateľa**. Zákon č. 78/2026 Z. z. žiadnu vlastnú sadzbu neurčuje – cenu si úrad účtuje podľa svojich nákladov, prípadne podľa sadzobníka správnych poplatkov tam, kde sa naň vzťahuje.
Správny poplatok	2 € za osvedčenie každého podpisu, 2 € za každú aj začatú stranu kópie v štátnom jazyku (v cudzom jazyku viac).	**Sadzby sa nemenia** – zákon č. 78/2026 Z. z. sadzobník neotvára. Poplatok možno naďalej **zvýšiť až o**

Phoca PDF

Obec Malý Lapáš - Zmeny v osvedčovaní podpisov a listín

Ostatná aktualizácia: streda, 02. september 2026, 06:34

Oblasť	Do 31. 8. 2026 (zákon č. 599/2001 Z. z.)	Od 1. 9. 2026 (zákon č. 78/2026 Z. z.)
		100% pri zvýšenej náročnosti, urýchlenom vybavení alebo úkone mimo úradnej miestnosti.

Čo to znamená v praxi

1. Kúpna zmluva – bez problémov

Podpis na kúpnej zmluve obec osvedčí aj po 1. 9. 2026. Pozor len na dve veci: zmluva musí byť **vyplnená** (podpis na nevyplnenom tlačive je po novom výslovne zakázaný) a ak má viac listov, úrad ju **zviaže trikolórou**. Zmluvu preto neberte zopnutú tak, aby sa nedala prevliecť šnúrou.

2. Rodný list – spravidla áno, ak nie je daný niektorý z dôvodov podľa § 7

Rodný list nie je v § 7 vylúčený ako osobitná kategória listiny. Stále však musí spĺňať **všetky ostatné podmienky**: musí ísť o **originál alebo už úradne osvedčenú kópiu** (z obyčajnej fotokópie ďalšiu osvedčenú kópiu sa nedá urobiť) a kópia **nesmie byť určená na použitie v cudzine**.

3. Diplom a maturitné vysvedčenie – najčastejšie k notárovi

Toto je najciteľnejšia zmena. Presné pravidlo znie: **ak diplom, vysvedčenie alebo certifikát obsahuje ochranný prvok, ktorého funkcia sa vyhotovením kópie znehodnotí, obec ani okresný úrad jeho kópiu neosvedčí** (§ 7 písm. j)). Zákon teda nevylučuje diplomy a vysvedčenia ako druh listiny – rozhoduje konkrétny ochranný prvok. V praxi ide typicky o dokumenty s **vodoznakom, suchou alebo reliéfnou pečaťou či hologramom**, a tých je medzi diplomami a maturitnými vysvedčeniami väčšina. Riešením je **notár** (vidimácia podľa § 57 Notárskeho poriadku), prípadne **druhopis vydaný priamo školou**.

4. Cudzinci – pobytová kartička už nestačí

Podľa starého zákona sa cudzinec mohol preukázať povolením na pobyt. **Nový zákon túto možnosť vypustil** – cudzinec musí predložiť **platný cestovný doklad**. Nemusí ísť nutne o pas: v praxi úrady akceptujú aj **občiansky preukaz štátu pôvodu (ID kartu), ak má charakter cestovného dokladu**.

Phoca PDF

Najčastejšie dôvody, kedy musíme ľudí vrátiť naprázdno

- **Neplatný občiansky preukaz.** Nový zákon výslovne vyžaduje *platný* doklad – po expirácii vás musíme odmietnuť, aj keď vás na úrade poznáme. Doklad totožnosti treba aj pri osvedčovaní kópie, nielen podpisu.
- **Doklad, ktorý sa už neuznáva.** Vojenský preukaz u občana, pobytová kartička u cudzinca.
- **Kópia z kópie.** Prineste si originál alebo už osvedčenú kópiu.
- **Listina do cudziny.** Obec ani okresný úrad ju neosvedčí. Jedinou výnimkou je **podpis na potvrdení o žití do Českej republiky** – pri osvedčovaní *kópie* listiny určenej do cudziny žiadna výnimka neplatí. Podľa štátu určenia a druhu listiny môže byť ďalej potrebná **apostila alebo superlegalizácia**; pri viacerých verejných listinách používaných medzi štátmi EÚ (rodný, sobášny, úmrtný list, potvrdenie o žití) sa apostila podľa nariadenia (EÚ) 2016/1191 **nevyžaduje**.
- **Podpísaná prázdna strana alebo prázdne tlačivo.** Po novom jednoznačný dôvod na odmietnutie.
- **Predtlačený alebo naskenovaný podpis.** Podpísať sa treba priamo pred osvedčujúcou osobou, alebo podpis pred ňou uznať za vlastný.

Osvedčenie podpisu neznamená pravdivosť listiny

Osvedčenie podpisu **nepotvrdzuje, že zmluva je platná, výhodná alebo že ste jej rozumeli**. Zákon to hovorí výslovne v § 14 ods. 3: pri osvedčovaní zhody listín aj pri osvedčovaní pravosti podpisu sa *neosvedčuje obsah, správnosť ani pravdivosť skutočností uvedených v listine*. Pri osvedčovaní zhody listín je táto veta navyše **povinnou súčasťou osvedčovacej doložky** (§ 6 ods. 1 písm. f)). Úradník nekontroluje, či zmluva nemá pascu. Ak podpisujete prevod nehnuteľnosti, pôžičku, darovanie alebo vyporiadanie, **zmluvu si dajte skontrolovať skôr, než pôjdete overovať podpis** – potom už býva neskoro.

Zhrnutie

- Od **1. 9. 2026** platí **zákon č. 78/2026 Z. z.**, ktorý nahradil zákon č. 599/2001 Z. z.
- Zoznam toho, čo úrad **neosvedčí**, sa rozšíril zo **6 dôvodov** na **11 pri listinách** a **8 pri podpisoch**.
- Najväčšia praktická zmena: **listiny s ochrannými prvkami**, ktoré sa kopírovaním znehodnotia (typicky vysvedčenia, diplomy, certifikáty), prechádzajú **na notárov**.
- Sprísnilo sa **preukazovanie totožnosti** – vypadol vojenský preukaz aj povolenie na pobyt pre cudzincov a doklad totožnosti sa po novom vyžaduje pri oboch druhoch osvedčenia.
- Pribudli aj **ústretové zmeny**: osvedčenie podpisu mimo úradnej miestnosti obcou bez potreby zdravotného dôvodu, osvedčenie podpisu v ústave na

Phoca PDF

výkon väzby či trestu a jasné pravidlo pre ľudí, ktorí nemôžu čítať alebo písať.

- **Poplatky sa nemenia** – 2 € za podpis, 2 € za stranu kópie, s možnosťou zvýšenia až o 100%.

Zdroj: https://ficek.sk/zmeny-v-osvedcovani-listin-a-podpisov-od-septembra-2026-1